

GCX-1472-73

Seat No. _____

M. A. (Sem. II) Examination

April / May - 2017

Gujarati : CC - 202

(1) ભારતીય સાહિત્યમીમાંસા (Old Course)

(2) ભારતીય સાહિત્યમીમાંસા (New Course)

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 70

(1) ભારતીય સાહિત્યમીમાંસા (Old Course)

સૂચના : પ્રત્યેક પ્રશ્નના સમાન ગુણાંક છે.

- ૧ ભારતીય કાવ્યશાસ્ત્રના વિવિધ સંપ્રદાયનો પરિચય આપો. ૧૪
અથવા
- ૧ ટૂંકનોંધ લખો : ૧૪
(૧) રીતિવિચાર (૨) ઔચિત્યવિચાર.
- ૨ આનંદવર્ધનનો ધ્વનિવિચાર સ્પષ્ટ કરો. ૧૪
અથવા
- ૨ ધ્વનિ સંપ્રદાયની વિભાવના ચર્ચો. ૧૪
- ૩ કુંતકની વક્રોક્તિ વિચારણા ચર્ચો. ૧૪
અથવા
- ૩ ટૂંકનોંધ લખો : ૧૪
(૧) વક્રોક્તિના પ્રકાર (૨) ભામહ અને દંડીની કાવ્યવિચારણા.

૪ ભરતનું રસસૂત્ર ચર્ચો. ૧૪

અથવા

૪ ભટ્ટલોલ્લટ, ભટ્ટશંકુક અને ભટ્ટનાયકની રસવિચારણા ચર્ચો. ૧૪

૫ ટૂંકમાં ઉત્તર આપો : (ગમે તે સાત) ૧૪

(૧) વામને આપેલી કાવ્ય વ્યાખ્યા જણાવો.

(૨) રસસંપ્રદાય અને ઔચિત્યસંપ્રદાય સાથે કોનાં કોનાં નામ સંકળાયેલાં છે ?

(૩) રસવાદના મુખ્ય મુખ્ય મીમાંસકોનાં નામ જણાવો.

(૪) ધ્વનિ એટલે શું ?

(૫) રસધ્વનિ કોને કહેવાય ?

(૬) અલંકારધ્વનિનું એક દષ્ટાંત આપો.

(૭) કુંતકની વકોક્તિની વ્યાખ્યા જણાવો.

(૮) દંડીએ અલંકાર અંગે શું કહ્યું છે ?

(૯) પદપરાર્ધવક્ત્રતા કોને કહેવાય ?

(૧૦) કોઈ પણ ચાર વ્યભિચારીભાવ જણાવો.

(૧૧) વિભાવના પ્રકાર કેટલા ? કયા કયા ?

(૧૨) સાધારણીકરણ એટલે શું ?

(2) ભારતીય સાહિત્યમીમાંસા (New Course)

સૂચના : પ્રત્યેક પ્રશ્નના સમાન ગુણાંક છે.

૧ ભારતીય કાવ્યશાસ્ત્રના વિવિધ સંપ્રદાયોની પરંપરાઓનો પરિચય આપો. ૧૪

અથવા

૧ ટૂંકનોંધ લખો : ૧૪

(૧) અલંકાર સંપ્રદાય

(૨) રીતિવિચાર

૨ ટૂંકનોંધ લખો : (ગમે તે બે) ૧૪

(૧) ભરતની રસવિચારણા

(૨) ભટ્ટશંકુકનો રસવિચાર

(૩) રસપ્રતીતિનાં વિધનો

(૪) સાધારણીકરણ વ્યાપાર.

૩ આનંદવર્ધનની ધ્વનિવિચારણા તેના સ્વરૂપસહિત સ્પષ્ટ કરો. ૧૪

અથવા

૩ ધ્વનિની વ્યાખ્યા આપી તેના પ્રકારો ચર્ચો. ૧૪

૪ જગન્નાથની કાવ્ય વ્યાખ્યા જણાવી રમણિયતાની વિભાવના ચર્ચો. ૧૪

અથવા

૪ ટૂંકનોંધ લખો : ૧૪

(૧) વક્રોક્તિના પ્રકાર (૨) કાવ્યહેતુ

- (૧) ક્ષેમેન્દ્રે ઔચિત્ય અંગે કઈ વ્યાખ્યા આપી છે ?
- (૨) ભામહની કાવ્ય વ્યાખ્યા જણાવો.
- (૩) ભામહ પછીના બે અલંકારવાદી મીમાંસકોનાં નામ જણાવો.
- (૪) અનુભાવ એટલે શું ?
- (૫) ભરતે કેટલા સ્થાયીભાવ ગણાવ્યા છે ? ક્યા ક્યા ?
- (૬) અભિનવગુપ્તનો રસવિચાર ક્યા નામે ઓળખાય છે ?
- (૭) આનંદવર્ધનની કાવ્ય વિચારણા ક્યા નામે ઓળખાવાય છે ? તેના ગ્રંથનું નામ આપો.
- (૮) રસધ્વનિ એટલે શું ?
- (૯) આનંદવર્ધન પૂર્વે ધ્વનિવિચારણા શેમાં સાંપડે છે ?
- (૧૦) કુંતકે આપેલી વક્રોક્તિ વ્યાખ્યા જણાવો.
- (૧૧) કાવ્યના પ્રકાર જણાવો.
- (૧૨) કાવ્યનિર્માણ માટે શાની શાની જરૂર પડે છે ?